

OBSAH

Úvod	7
1. kapitola	
História, nomenklatúra a klasifikácia zeleninových druhov	9
1.1 Domestikácia a centrá pôvodu zeleniny	10
1.2 Hospodárske rozdelenie zeleniny	12
1.3 Botanické rozdelenie zeleniny	13
2. kapitola	
Význam zeleniny vo výžive a jej chemické zloženie	17
3. kapitola	
Rizikové faktory pri produkcii zeleniny	23
3.1 Dusičnany	23
3.2 Ťažké kovy (rizikové chemické prvky)	25
3.3 Pesticídy a ich riziká	29
3.4 Riziká mikrobiálnej kontaminácie pri produkcii zeleniny	30
4. kapitola	
Ekologické podmienky pestovania zeleniny	33
4.1 Rast a vývin	33
4.2 Svetlo	34
4.3 Teplota	34
4.4 Voda a vodný režim	37
4.5 Vzduch	41
4.6 Pôda	41
5. kapitola	
Rozmnožovanie zeleniny	45
5.1 Generatívne rozmnožovanie zeleniny	45
5.2 Vegetatívne rozmnožovanie zeleniny	47
6. kapitola	
Nastielacie a zakrývacie materiály v zeleninárstve	49
6.1 Nastielacie materiály	49
6.2 Zakrývacie materiály	52

7. kapitola

Osevné postupy	55
-----------------------------	-----------

8. kapitola

Pestovateľské systémy v zeleninárskej výrobe	59
---	-----------

9. kapitola

Plodové zeleniny	61
9.1 Rajčiak jedlý (<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. syn. <i>Solanum lycopersicum</i> L.)	61
9.2 Paprika ročná (<i>Capsicum annuum</i> L.)	68
9.3 Ľuľok baklažánový (baklažán) (<i>Solanum melongena</i> L.)	72
9.4 Uhorka siata (<i>Cucumis sativus</i> L.)	74
9.5 Melón cukrový (<i>Cucumis melo</i> L., <i>Melo sativus</i> SARG)	79
9.6 Dyňa červená – melón vodný (<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Mansf.)	82
9.7 Tekvica obyčajná (<i>Cucurbita pepo</i> L.)	86
9.8 Tekvica mošusová (<i>Cucurbita moschata</i> Duch. ex Poir.)	90
9.9 Tekvica obrovská (<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne)	92
9.10 Tekvica figolistá (<i>Cucurbita ficifolia</i> Bouché, syn. <i>Cucurbita melanosperma</i> Gasp.)	94
9.11 Tekvica pomiešaná (<i>Cucurbita argyrosperma</i> Huber, syn. <i>Cucurbita mixta</i> Pangalo)	94
9.12 Choroby a škodcovia plodovej zeleniny	95

10. kapitola

Koreňové zeleniny	101
10.1 Mrkva obyčajná siata (<i>Daucus carota</i> subsp. <i>sativus</i> (Hoffm.) Schübl. & Mart., Fl. Würtbg.)	101
10.2 Petržlen záhradný – koreňový (<i>Petroselinum crispum</i> convar. <i>radicosum</i> (Alef.) Danert in Mansf.)	107
10.3 Paštrnák siaty pravý (<i>Pastinaca sativa</i> L. subsp. <i>sativa</i>)	110
10.4 Zeler voňavý – bulvový (<i>Apium graveolens</i> L. var. <i>rapaceum</i> (Mill.) Gaudin)	111
10.5 Repa obyčajná cviklová (<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>conditiva</i> Alef. Holm.)	114
10.6 Red'kovka siata (<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>radicula</i> Pers.)	117
10.7 Red'kev siata (<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>major</i> A. Voss – Radish Group)	120
10.8 Choroby a škodcovia koreňovej zeleniny	122

11. kapitola

Hľúbové (kapustové) zeleniny	127
11.1 Kapusta hlávková (<i>Brassica oleracea</i> sk. <i>Capitata</i> (L.) ALEF; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> var. <i>capitata</i> L.)	128
11.2 Kel hlávkový (<i>Brassica oleracea</i> sk. <i>Sabauda</i> ; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> , L. var. <i>sabauda</i> L.)	133
11.3 Kel kučeravý (<i>Brassica oleracea</i> sk. <i>Viridis</i> ; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>oleracea</i> , var. <i>acephala</i> DC. f. <i>crispa</i>)	135
11.4 Kel ružičkový (<i>Brassica oleracea</i> sk. <i>Gemmifera</i> , syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>oleracea</i> , var. <i>gemmifera</i> DC.)	136
11.5 Kaleráb (<i>Brassica oleracea</i> sk. <i>Gongylodes</i> ; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> DC, var. <i>gongylodes</i> , L., Mar.)	138

11.6	Brokolica (<i>Brassica oleracea</i> sk. Italica; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> , L., Alef. var. <i>italica</i> Plenek)	141
11.7	Karfiol (<i>Brassica oleracea</i> sk. Botrytis; syn. <i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> L., Alef. var. <i>botrytis</i> L.)	143
11.8	Choroby a škodcovia hlúbovej zeleniny	147

12. kapitola

Cibuľové zeleniny	153
12.1 Cibuľa kuchynská (<i>Allium cepa</i> L.).....	154
12.2 Cibuľa kuchynská nakopená (šalotka) (<i>Allium cepa</i> L. sk. <i>Aggregatum</i> , syn. <i>Allium cepa</i> L. var. <i>ascalonicum</i> Backer, syn. <i>Allium salota</i> Dostál).....	162
12.3 Cesnak pažitkový pravý (pažitka) (<i>Allium schoenoprasum</i> subsp. <i>schoenoprasum</i>)	164
12.4 Cesnak zimný (cibuľa zimná) (<i>Allium fistulosum</i> L.)	166
12.5 Cesnak kuchynský pravý (<i>Allium sativum</i> sk. <i>Sativum</i>).....	168
12.6 Cesnak pórový pravý (pór) (<i>Allium ampeloprasum</i> sk. <i>Porrum</i>)	173
12.7 Cesnak perlovkový (perlovka) (<i>Allium sativum</i> sk. <i>Ophioscorodon</i>)	176
12.8 Choroby a škodcovia cibuľových zelenín.....	177

13. kapitola

Listové zeleniny	181
13.1 Šalát hlávkový (<i>Lactuca sativa</i> L. subsp. <i>capitata</i> (L.) Alef.)	182
13.2 Šalát ľadový (<i>Lactuca sativa</i> L. subsp. <i>capitata</i> f. <i>nidus jaggeri</i> (L.) ALEF.).....	186
13.3 Šalát listový – (<i>Lactuca sativa</i> L. subsp. <i>acephala</i> ALEF.), (<i>Lactuca sativa</i> L. var. <i>crispa</i> L., syn. <i>L. sativa</i> var. <i>acephala</i> Alef., syn. <i>L. sativa</i> var. <i>secalina</i> Alef.).....	188
13.4 Šalát rímsky (<i>Lactuca sativa</i> L. var. <i>romana</i> Gars., syn. <i>L. sativa</i> var. <i>longifolia</i> Lam.)	189
13.5 Čakanka šalátová – (<i>Cichorium intybus</i> Sugar loaf Group syn. <i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>foliosum</i> Hegi f. <i>capitata</i>)	191
13.6 Čakanka štrbáková – endívia (<i>Cichorium endivia</i> L.).....	195
13.7 Špenát siaty (<i>Spinacia oleracea</i> L.)	196
13.8 Mangold – repa obyčajná zeleninová (<i>Beta vulgaris</i> ssp. <i>cicla</i> (BEAVK), syn. <i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>cicla</i> L.)	199
13.9 Valeriánka poľná – šalát poľný (<i>Valerianella locusta</i> L. syn. <i>V. olitoria</i> (L.) Poll.)	201
13.10 Kapusta pekinská (<i>Brassica rapa</i> sk. <i>Pekinensis</i> ; syn. <i>Brassica rapa</i> subsp. <i>pekinensis</i> (Lour.) Hanelt)...	203
13.11 Kapusta čínska (<i>Brassica rapa</i> sk. <i>Chinensis</i> ; syn. <i>Brassica rapa</i> subsp. <i>chinensis</i> (L.) Hanelt).....	205
13.12 Eruka siata (<i>Eruca sativa</i> (L.) MILL.)	207
13.13 Špenát novozélandský (<i>Tetragonia tetragonioides</i> (Pallas) Kuntze)	209
13.14 Zeler stopkový (<i>Apium graveolens</i> L. var. <i>dulce</i> (MILL) PERS)	210
13.15 Zeler listový (<i>Apium graveolens</i> L. var. <i>secalinum</i> ALEF.).....	213
13.16 Petržlen listový (<i>Petroselinum crispum</i> Mill.) convar. <i>vulgare</i> (Nois.) Danert.....	214
13.17 Kôpor voňavý (<i>Anethum graveolens</i> L.)	215
13.18 Fenikel sladký (<i>Foeniculum vulgare</i> var. <i>azoricum</i> Mill. Thell.).....	217
13.19 Choroby a škodcovia listových zelenín	219

14. kapitola

Strukové zeleniny.....	221
14.1 Hrach záhradný (<i>Pisum sativum</i> L. ssp. <i>hortense</i> A. Gr.)	222
14.2 Fazuľa záhradná (<i>Phaseolus vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i>)	224
14.3 Bôb záhradný (<i>Vicia faba</i> L. var. <i>major</i> Harz.)	227
14.4 Choroby a škodcovia strukovej zeleniny	228

15. kapitola

Trváce zeleniny.....	231
15.1 Rebarbora vlnitá (<i>Rheum undulatum</i> L., syn. <i>Rheum rhabarbarum</i> L.)	231
15.2 Chren dedinský (<i>Armoracia rusticana</i> P. Gaertn., B. Mey. & Scherb.)	234
15.3 Špargľa lekárska (<i>Asparagus officinalis</i> L.).....	237
15.4 Choroby a škodcovia trvácej zeleniny	242

16. kapitola

Ostatné zeleniny	245
16.1 Kukurica cukrová (<i>Zea mays</i> L. convar. <i>saccharata</i> Koern.)	245
16.2 Kukurica pukancová (<i>Zea mays</i> L. convar. <i>mikrosperma</i> Koern.)	249
16.3 Choroby a škodcovia kukurice cukrovej a pukancovej	250

17. kapitola

Literatúra	253
-------------------------	------------